

ธง : รอยกระสุน พฤษภาคม 2535 - ศิลปิน กัญญา เจริญศุกกุล

สมศักดิ์ เขาวินธาดาพงศ์ (นิตยสารลลนา ฉบับที่ 474 ปีช้แรก ตุลาคม 2535)

เหตุการณ์อันน่าสะเทือนใจเมื่อเดือนพฤษภาคมได้สร้างรอยแผลเป็นบนดวงใจของประชาชนผู้เรียกร้องสิทธิเสรีภาพอันชอบธรรมตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นบันทึกอันไม่อาจลืมเลือนได้ในประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศ ผลแห่งความเลวร้ายของการแสวงหาอำนาจและการรักษาผลประโยชน์เฉพาะพวกพ้องของตน โดยไม่คำนึงถึงความหายนะที่จะเกิดขึ้นต่อส่วนรวมและประเทศชาติ เป็นรอยประทับและบทเรียนที่เจ็บปวดของคนไทยทุกหมู่เหล่า

ภาพพิมพ์โมโนพริ้นท์ ชื่อ “ธง : รอยกระสุน พฤษภาคม 2535” คือบันทึกทางอารมณ์และความรู้สึกของศิลปินที่สะท้อนสภาวะสังคมและการเมืองอันร้ายแรงนั้น

ผลงานชิ้นนี้ประกอบขึ้นด้วยชิ้นส่วนของกระดาษทั้งหมด 8 ชิ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกประกอบขึ้นด้วยกระดาษ 4 ชิ้น ซึ่งวาดและละเลงสีเข้มชั้นด้วยฝ่ามือ เป็นลิติน สีเหลือง สีดำ และเน้นเส้นกรอบรอบนอกด้วยสีแดง น้ำเงิน อันเป็นสัญลักษณ์ของธงชาติไทย

ส่วนแรกนี้เป็นต้นแบบหรือแม่พิมพ์ที่จะนำมาพิมพ์ ทาบประทับกับส่วนที่สอง อันประกอบด้วยกระดาษ 4 แผ่นเท่ากัน ให้ปรากฏรูรอยต่างๆ ขึ้น ความซัดจิดจางของสีจากการพิมพ์นี้ดูราวกับสีผิวของคนทีใกล้จะสิ้นใจ มิเพียงเท่านั้น ศิลปินยังกระแทกเจาะกระดาษให้เป็นรูพรุนประปรายไปทั่วแผ่นพิมพ์ของส่วนที่สอง แล้วจัดแผ้วางเรียงตรงตามตำแหน่งของต้นแบบ และต่อเป็นภาพยาววางปลงบนแผ่นผ้าสีดำอีกชั้นหนึ่ง ศิลปินกำหนดการติดตั้งโดยวางภาพลงในลักษณะให้ส่วนแรกเอียงลาดสูงเหนือพื้นเล็กน้อย แล้วค่อยๆ เทลาดส่วนที่สองให้ทอดยาวลงบนพื้น

ศิลปินถ่ายทอดทัศนคติความคิดโดยนัยทางสัญลักษณ์ของสีสันต่างๆ ซึ่งประกอบรวมตัวเป็นเอกลักษณ์อันสำคัญยิ่งของ 3 สถาบันหลักของชาติ ส่วนรื้อรอยที่ถูกระแทกเจาะเป็นรู คือรอยกระสุนที่ทะลุทะลวงทำลายความเป็นปึกแผ่นสามัคคีของคนในชาติ “ธง” ผืนนี้ทอดร่างปกคลุมบนพื้นผ้าสีดำดุดังเป็นการไว้อาลัยและคลุมร่างของผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์นั้น

ศิลปินแสดงออกด้วยลักษณะศิลปะแบบนามธรรม จัดแบ่งโครงสร้างของภาพอย่างแยบยล เน้นจังหวะรูปสัญลักษณ์ ไม่ว่าในส่วนของสี วิธีการวาดทาดสีอย่างเฉียบพลันรวดเร็วด้วยฝ่ามือ ทั้งรูปรอยที่ปราศจากรูปร่างให้ปรากฏเป็นผิวหยาบขรุขระ ก่อความรู้สึกให้ตั้งลึกลงถึงความรุนแรง สับสน พร้อมกับแนวการติดตั้ง นำเสนอผลงานที่เน้นส่วนของแผ่นภาพ แม่พิมพ์ส่วนแรกให้ติดตั้งในลักษณะเอียงลาดลง แสดงให้เห็นถึงสภาวะอันไม่แน่นอน ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งทอดยาวลงบนพื้น สันสภาพของการดำรงอยู่ ล้วนให้ความรู้สึกต่อเนื่อง เป็นกระบวนการที่ประสานสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดไปสู่การแสดงออก และปรากฏรูปลักษณ์ที่สามารถสื่อสาระอันเข้มข้นนั้นได้ ภาพที่ปรากฏในทางจักษุสัมผัส จึงให้ข้อคิดและความรู้สึกคล้ายดั่งคำเตือนให้ระมัดระวังต่อการล่มสลายของสิ่งทีคนไทยทุกคนให้ความเชื่อมั่นศรัทธาเหนือสิ่งอื่นใด

นั่นคือความเป็นชาติเผ่าพันธุ์ไทย

FLAGS: GUNSHOTS MAY 1992 - Art by Kanya Charoensupkul

Somsak Chowthadapong (*La-La-Na Magazine*, October-1992, pp. 184-185)

The upsetting incident that took place during the month of May has left permanent scars in the hearts of many citizens fighting for rights and freedom under the democratic system. It was an event that will never be forgotten in the country's political history. The greed for power and protection of personal interests amongst those in power without concern for the consequences that would affect the country as a whole has been a painful lesson for the Thai people of all sectors.

This work entitled "Flags: Gunshots May 1992" by Kanya Charoensupkul is a recording of the artist's feelings and reaction towards the abhorrent socio-political situation at the time.

The work comprises altogether 8 separate pieces in two parts of fours. The first part has fresh earthy, yellow and black colors painted and smeared with fingers and palm of the hands with red and blue framing to represent the Thai national flag.

This part of the work provided the pattern for the second part on which reversed images are reproduced on four same-sized pieces of paper. The faded paint in the reproduced images appears reminiscent of the skin-tone of a near-dying person. In addition the artist also mutilated the papers and pierced holes all over this latter part which is juxtaposed in alignment with the former part to produce a larger image laid on black piece of material while the work is installed in such a way that the first part is placed at an inclined angle while the second part lies flat on the floor.

The artist conveyed her thoughts through the use of colors and symbols that combine together to represent the three highest institutions (nation, religion, monarchy). The holes represent bullet holes from gunshots that disrupted the unity of the people in the nation while the flag rests on a black piece of cloth as if in mourning for those who died in the incident.

In this work, the artist expressed herself in the abstract style by cleverly arranging the structure of her composition. Emphasis is placed on symbolism whether it is in the use of colors, the sweeping and abrupt paint strokes that leave formless shapes to appear rough and textured in order to evoke a sense of violence and confusion, or the way in which the work is installed with the first part at an incline suggesting uncertainty while the remaining part lays flat on the floor as if no longer in a state of being. All this gives a sense of continuity in the process that conveys the interrelationship between the artist's thoughts and actions expressed in a form that is rich in meaning. The image that appears before our eyes therefore brings us to our senses and warns us to beware of the collapse of something that Thai people have faith in the most above all else. And that is the existence of the Thai race.

Translator : Asst. Prof. Den Wasiksiri